

**Izmaiņas Salacas augstāko ūdensaugu
sugu sastāvā un aizauguma pakāpē
(1986.-2007.)**

**Laura Grīnberga
LU Bioloģijas institūts
laura.grinberga@email.lubi.edu.lv**

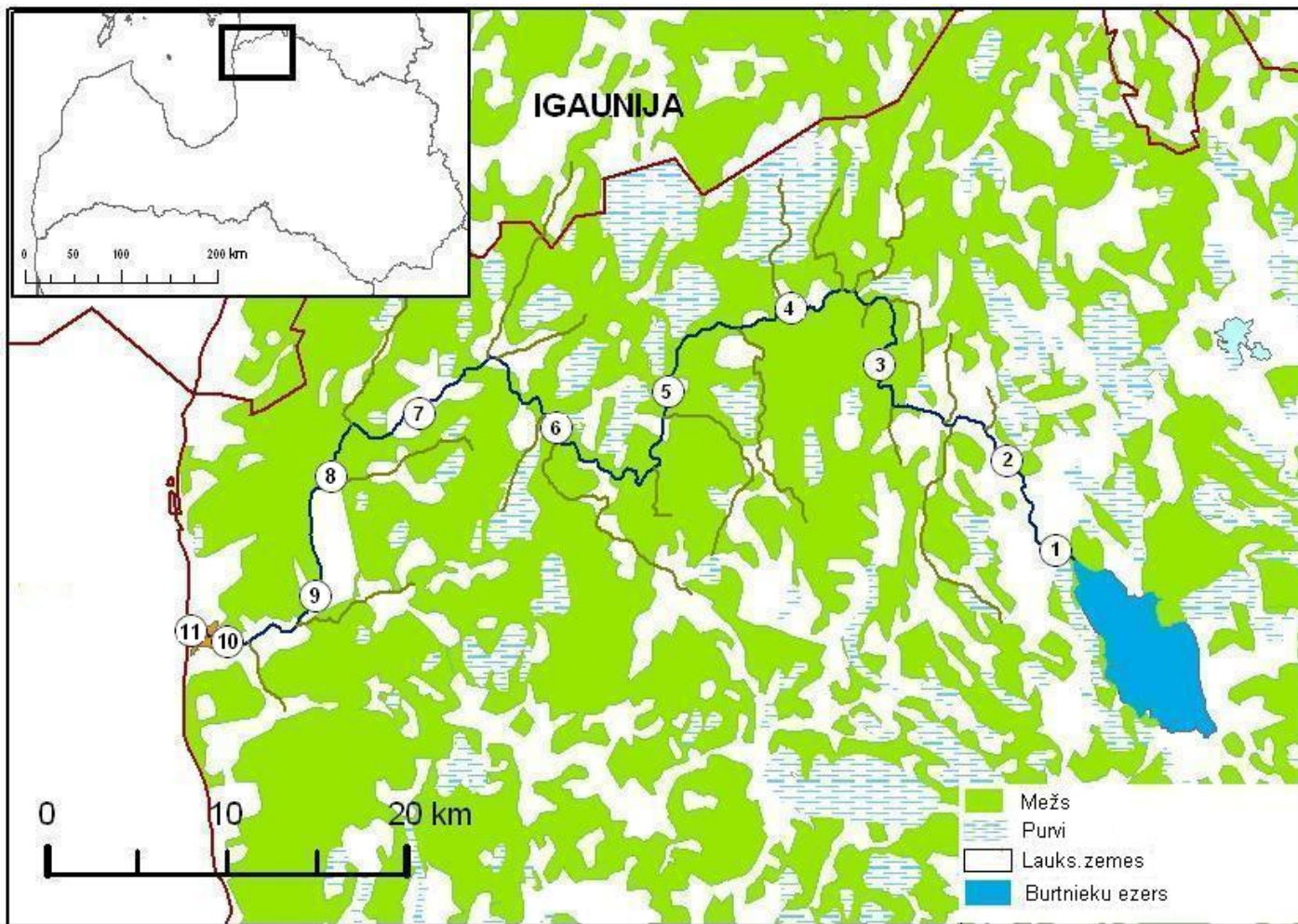

Salacā veiktie augstāko ūdensaugu pētījumi

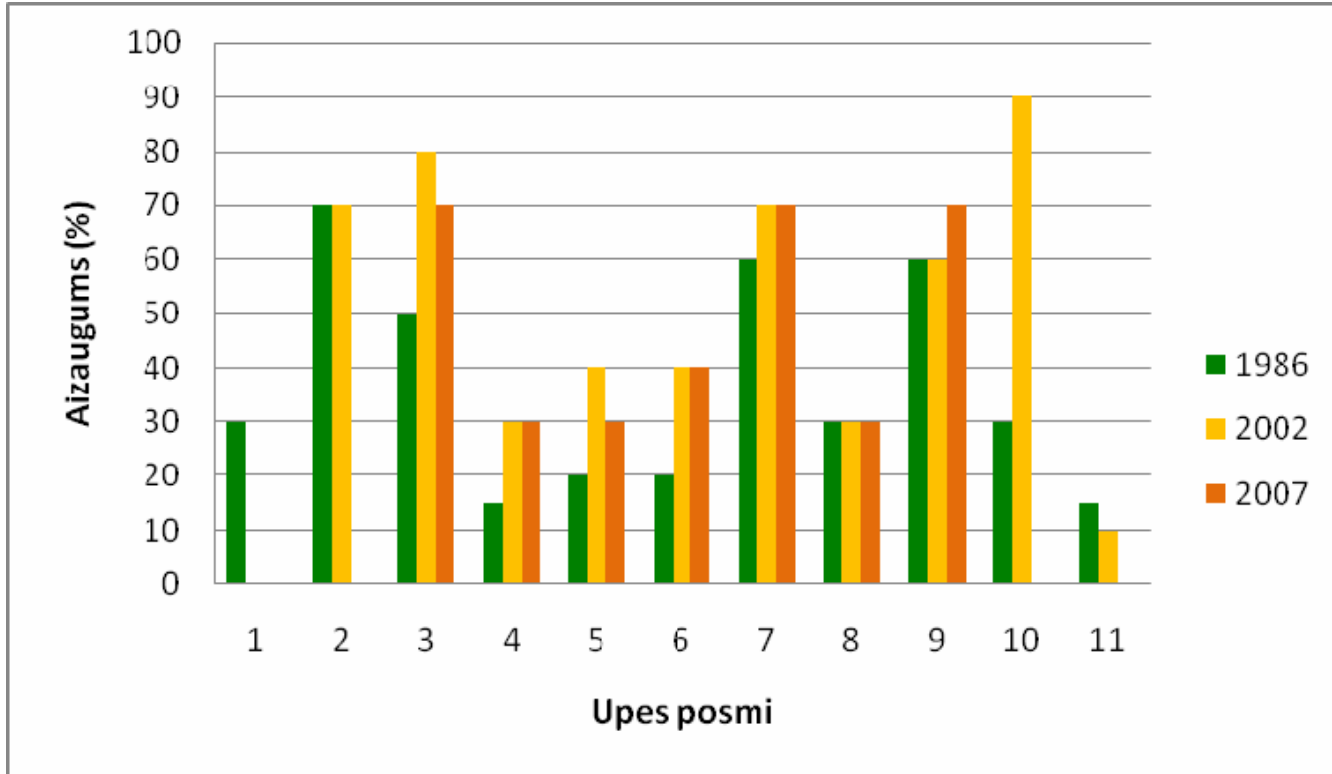
- 1986 – veikti ūdensaugu pētījumi Salacā, pierakstītas dominējošās sugas, to sastopamība un kopējais upes posma aizaugums
- 2002 – veikta Salacas kartēšana, fiksējot aizauguma pakāpi un dominējošās sugas
- 2007 – veikti ūdensaugu pētījumi posmā Mazsalaca - Vecsalaca, pierakstītas dominējošās sugas, to sastopamība un fiksēta aizauguma pakāpe

1986.g. pētījumā izdalītie upes posmi un to garums

Nr.	Posms	Posma garums (km)
1.	Salacas izteka - Vecate	3
2.	Vecate – Mazsalaca	8
3.	Mazsalaca – Ramatas ieteka	14
4.	Ramatas ieteka – Iģes ieteka	9
5.	Iģes ieteka - Staicele	17
6.	Staicele – Pužupes ieteka	12
7.	Pužupes ieteka - Sarkanās klintis	13
8.	Sarkanās klintis - Rostu klintis	3,5
9.	Rostu klintis – Jaunupes ieteka	11
10.	Jaunupes ieteka - Salacgrīva	3
11.	Salacas grīva	1,5

Izmaiņas Salacas aizauguma pakāpē

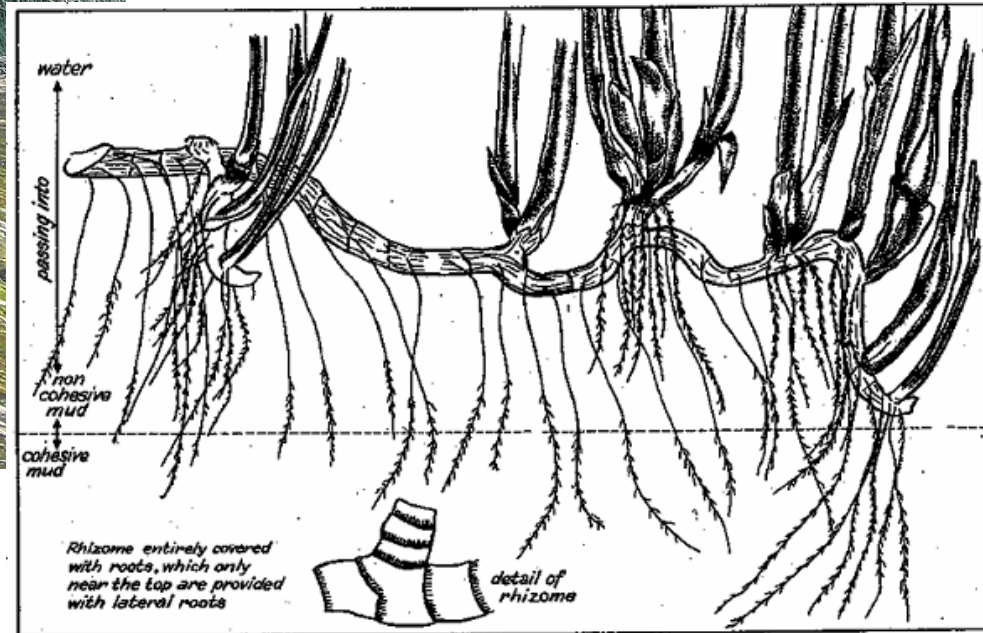

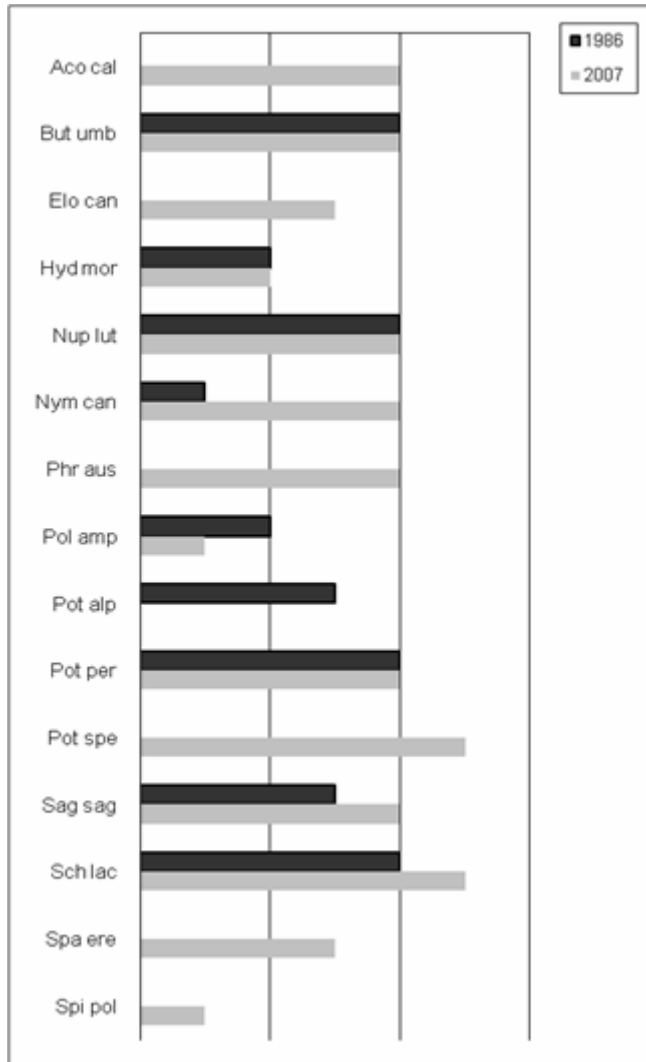
Fig. 3. *Scirpus lacustris* ssp. *lacustris* (reduced to 1/2).

Krāčainie posmi aizauguši ar ezera lielmeldra *Schoenoplectus lacustris* audzēm

Glīveņu *Potamogeton sp.* audzes

Izmaiņas sugu sastāvā (7.posms - Pužupes ieteka-Sarkanās klintis)

- Pieaudzis virsūdens ūdensaugu sugu īpatsvars
- Pieaudzis posma kopējais aizaugums
- Strauji izplatījusies invazīvā suga Kanādas elodeja *Elodea canadensis*

Kanādas elodeja veido blīvas audzes piekrastē gandrīz visā 2007.g.
pētītajā upes posmā

Pētītie posmi 2007.g. vasarā

Sugas nosaukums	1	2	3	4	5	6	7
<i>Acorus calamus</i>				3	4	3	5
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	2	2	2	2	1		2
<i>Butomus umbellatus</i>	5	2	3	4	4	3	3
<i>Ceratophyllum demersum</i>	3						
<i>Elodea canadensis</i>	3	2	2	3	3		3
<i>Glyceria maxima</i>				1			
<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>	3	2	1	2	2	1	2
<i>Nuphar lutea</i>	4	4	3	4	4	4	3
<i>Nymphaea candida</i>	3	4	4	4	4	4	3
<i>Phragmites australis</i>	2	2	2	3	4	4	4
<i>Polygonum amphibium</i>	2	1	1	2	1		3
<i>Potamogeton crispus</i>	2						
<i>Potamogeton gramineus</i>	3		2				
<i>Potamogeton lucens</i>	2	2		3	4	2	2
<i>Potamogeton pectinatus</i>	5	3	3	3			4
<i>Potamogeton perfoliatus</i>	3		1	4	4	2	4
<i>Potamogeton sp.</i>			3	3	5	3	4
<i>Sagittaria sagittifolia</i>	5	5	4	5	4	3	3
<i>Schoenoplectus lacustris</i>	2	2	3	5	5	5	5
<i>Sparganium erectum</i>	4	3	3	5	3	3	3
<i>Sparganium emersum</i>	3	1		2			
<i>Sparganium sp.</i>	1						
<i>Spirodela polyrhiza</i>	4	1	2	2	1		2
<i>Typha latifolia</i>	2			1			2

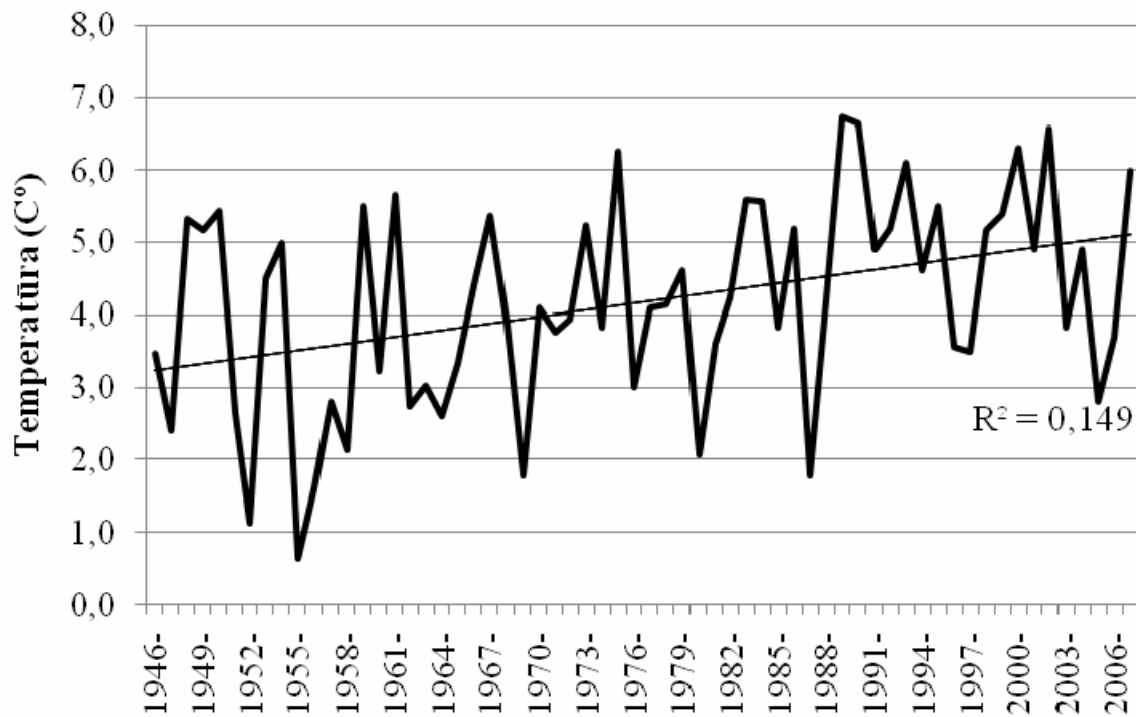
Ūdensaugu sugu sastopamība 2007.g. vasarā

Galvenie faktori, kas ietekmē ūdensaugu augšanu:

- **Gaisma**
- **Temperatūra**
- **Straumes ātrums**
- **Grunts sastāvs**
- **Barības vielu saturs ūdenī un sedimentos**

lespējamie faktori, kas veicina Salacas aizaugšanu:

- Saimnieciskās darbības samazināšanās (gk. baļķu pludināšanas pārtraukšana)
- Salacas augštecē – eitrofā Burtnieku ezera ietekme
- Dienu skaita, kad upe klāta ar ledus segu, un ledus segas biezuma samazināšanās
- Veģetācijas sezonas pagarināšanās, pieaugot vidējai gaisa temperatūrai pavasara mēnešos

Pavasara mēnešu (marts-maijs) vidējā gaisa temperatūra
(Ainaži, pēc LVĢMA datiem)

Pētījumi nākotnē

Jāveic detalizētāki ūdensaugu izplatības pētījumi, nepieciešams sekot izmaiņām ūdensaugu sugu sastāvā un aizauguma pakāpē, īpaši posmos, kur novērojama tendence aizaugumam pieaugt.

Paldies par uzmanību!

